

Plnou nohou vpřed

Může člověk bez paží získat řidičský průkaz? Zní to jako sci-fi, ale vážně není. V Přelouči jsem si to vyzkoušel na vlastní kůži.

S fotografem zdoláváme poslední schod a vcházíme do rozlehlé učebny přeloučské autoškoly. Nervózní studenty vášnivě debatující o definici krajnice u počítačů nevidíme. Prázdná ale také vypadá jinak. „Pečlivě jsme se přichystali, proto ten větší počet,“ vítá nás třiapadesátiletý šéf místní autoškoly Pavel Pemeľ se svou družinou.

Sedí zde zkušební komisař Ladislav Malý, lektorka Martina Ševčíková a František Malina z firmy upravující vozidla pro hendikepované. Nejdůležitější člen posádky však popíjí kávu ve vedlejší kuchyňce. „Velmi mě těší, i když vám ruku nepodám,“ zdraví nás devětatřicetiletá Lucie Pařilová, jež se narodila bez horních končetin.

[Ne]konečné odmítání

„Poprvé jsem Lucku poznal před třemi lety,“ vzpomíná Pavel Pemeľ. Osobní schůzka podle šéfa autoškoly platí za nutnou podmínku, aby do čtrnáctidenního drilu mohl být uchazeč vůbec přijat. Pětadvacet procent zájemců prý posílají

rovnou domů, poněvadž vědí, že to nesvedou. To ovšem nebyl případ krátkovlasé holčiny z Vysočiny, která maluje obrazy nohama. Nicméně úspěšnému nástupu bránily jiné hráze. Úvodní vystavila padesátka doktorů, již se zdráhali vydat potvrzení o zdravotní způsobilosti. „Až jedenapadesátý mi umožnil splnit si můj sen. Za to patří panu Radku Kousalíkovi ohromný dík,“ neskrývá nadšení Lucie, která mezi jménem a příjmením vždy uvádí přezdívkou Šťastná. Druhá obtíž spadala do kolonky financí. Stát totiž osobám s tělesnou indispozicí nevolní na řidičák ani pětník. Podpora se týká pouze pořízování nového vozidla, jeho úpravy a měsíčního příspěvku na mobilitu. „Nejde o levnou záležitost a já jsem si na všechno chtěla našetřit sama,“ vysvětluje nám pozadí dlouhé prodlevy, než konečně usedla do lavic v Pražské ulici, ve kterých teď spolu hovoříme.

Přestavby za statisíce

Dvoutýdenní kurz pro zdravotně postižené vyjde na třicet tisíc korun. „Mají

v tom plnou penzi, každý den dvouhodinové ježdění a na konci je samozřejmě čeká závěrečná zkouška. Existují ale taci, kteří absolvovali pobyt vícekrát. Jedna slečna dokonce uspěla až na třetí pokus,“ uvádí Pemeľ příklad vytrvalé dívky. Lucie ovšem devatenáctého října vytřela zrak všem pochybovačům napoprvé. „Měl jsem z toho strach, ale takhle plynulou jízdu jsem dlouho nezažil. Ani podélné, ani kolmé parkování ji nedělalo sebemenší problémy. Dokonce nevyužila možnost zajet na místo pro vozíčkáře. Kus jsem si natočil na mobil, protože to bylo něco neuvěřitelného,“ nešetří chválou šedesátiletý komisař Ladislav Malý.

„Ale co tu budeme dřepět. Nejlepší bude, když si to pan redaktor vyzkouší sám. Povídat můžeme i venku,“ žene mě na vzduch a posléze i do provozu majitel autoškoly, jejíž flotila čítá sedm vozidel. Každé je pak šité na míru konkrétnímu typu tělesné nevhody a rovněž žákovi. Základní transformace obecně startuje na třiceti tisících a šplhá až do statisíců. „Například jedna dodávka, do níž

j sme umístili zvedací plošinu, speciální podlahu a celkově překopali interiér, vyšla na čtyři sta tisíc korun,“ vypichuje nejdražší úpravu František Malina ze společnosti Hurt, orientující se na přestavby aut pro hendikepované.

Na ruce zapomeňte!

„Pořád do toho chcete jít?“ hlásí se o slovo do té doby tichá instruktorka Markéta Ševčíková, jež sama řízení nohama neovládá. „Samozřejmě že chce,“ rozhoduje za mě Pavel Pemeľ. A tak míříme na polní ovál za městem, na němž svou honbu za řidičákem začínají všichni. Pravidlo číslo jedna zní jasně – na ruce zapomeňte. Jenže zkusili jste někdy otočit klíčkem v zapalování nohou? Pokud ne, věřte, že to dá docela zabrat. A jaké jsou další instrukce? „Levá noha točí volantem s kuličkou a řadí, pravá se stará o brzdu, plyn, a ještě blinkry,“ ukazuje na dvojici spínačů u podlahy třiatřicetiletá Ševčíková. Než však uvedu automat do pohybu, musím opakovaně naboso zatočit upraveným

Víte, že...

- přeloučská autoškola umožňuje získat řidičské oprávnění hendikepovaným již od roku 1998?
- každoročně projde zdejších čtrnáctidenním kurzem 80 až 100 lidí s různým tělesným postižením?
- státní podpora na pořízování nového vozu činí u některých těžkých vad až 200 000 korun?

Lektorka Martina Ševčíková s komisařem Ladislavem Malým popisují úskalí řízení nohama

Pavel Pemeľ za dohledu Františka Maliny drží podlahu s vypínači, které slouží jako blinkry

Na polním okruhu jsem jízdu zvládl. Do ostrého provozu bych si však netroufl.

Levá noha ovládá volant a řadu. Pravá noha dohlíží na dvojici spínačů (blinkry), brzdu a plyn.

Mnoho úsilí nás stálo auto vůbec nastartovat...

... pro Lucii to ale byla hračka

Modifikace vozu spolka čtyři sta tisíc korun

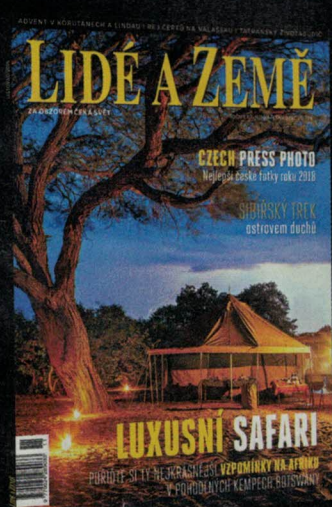
INZERCE

kormidlem. Již v tomto bodě leckdy končí pouť mnoha zájemců, neb prostě nedisponují dostatečnou silou. „No tak makejte, tohle by vám na kruhovém objezdu nebo při ostřejších zatáčkách nestačilo,“ nešetří mě svalstvo Ševčíková. Makám tak, až si konečně vysluhuji povolenku k vyjíždce. Vykopávám levou dolní končetinu na řadič páku a cítím se spíš jako na lekci hadích žen než na hodině autoškoly. S menším skubnutím při rozjezdu šponuji rychlost až do 30 km/h. Víc už by mohlo znamenat karambol s motoristou, jenž nechápavě sleduje můj netradiční styl. „Pozor, zpomalte a točte volantem, ať ho netrefíte,“ radí u nejnáročnější disciplíny (změny směru) Ševčíková. S noblesou se červeně škodovce vyhýbám.

Životní úspěch

Pokaždé ale přijde nějaké překvapení – v tento okamžik couvání. Opět

vyšvihnutí chodidla na řadičku – a znovu nejistota. Tentokrát o dost vyšší. Naštěstí jsme tu už zase sami. „Zacouvejte doprostřed tréninkové plochy,“ dostává úkol hodný svému umu. Zadání plním. Pomalu, ale jistě se s citroěnem stříbrné barvy sžívám. „Tak se můžete klidně hodit zpátky?“ pouští se do hazardu Pavel Peme. My si však raději chceme užít Luciny schopnosti naživo. Ta s nabídkou odvozu souhlasí. Pomalu se vsouká do seřizeného pásu, ihned startuje a chvatně opouští okruh. Nevědět to, nepoznali bychom, že plujeme po silnici s bezrukou řidičkou. Dělá jí vůbec něco potíže? „Zpočátku jsem hůře snášela vyšší rychlost a občas se malinko bála na nepřehledných křižovatkách. Postupně to zmizelo a teď je všechno v pohodě,“ říká po brilantním zaparkování za přítakávání instruktorky, jež Lucii „Šťastnou“ Pařilovou považuje za svůj životní úspěch. A my už víme proč. ●

KRÁSNÉ VZPOMÍNKY NA AFRIKU

PRÁVA NA STÁNCI

KUPOUJTE I PŘES SMS!

NA ČÍSLO 902 11 POŠLETE SMS VE TVARU:

LIDE 1810 MEZERA JMÉNO MEZERA PŘÍJMENÍ MEZERA ULICE ČP MEZERA MĚSTO MEZERA PŠČ

Příklad: LIDE 1810 Jan Novak Prubezna 233 Olomouc 77900

Cena každé přijaté SMS je 60 Kč vč. DPH (zahrnuje poštovné i haldné). Provozuje CZECH NEWS CENTER, a. s., infolinka 296 363 199 ve všední dny 8-16 hod., mobil@cncenter.cz, www.platmobilem.cz.

WWW.LIDEAZEME.CZ

